#### UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

files/logoUK.jpg

Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia

DIPLOMOVÁ PRÁCA

# UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY

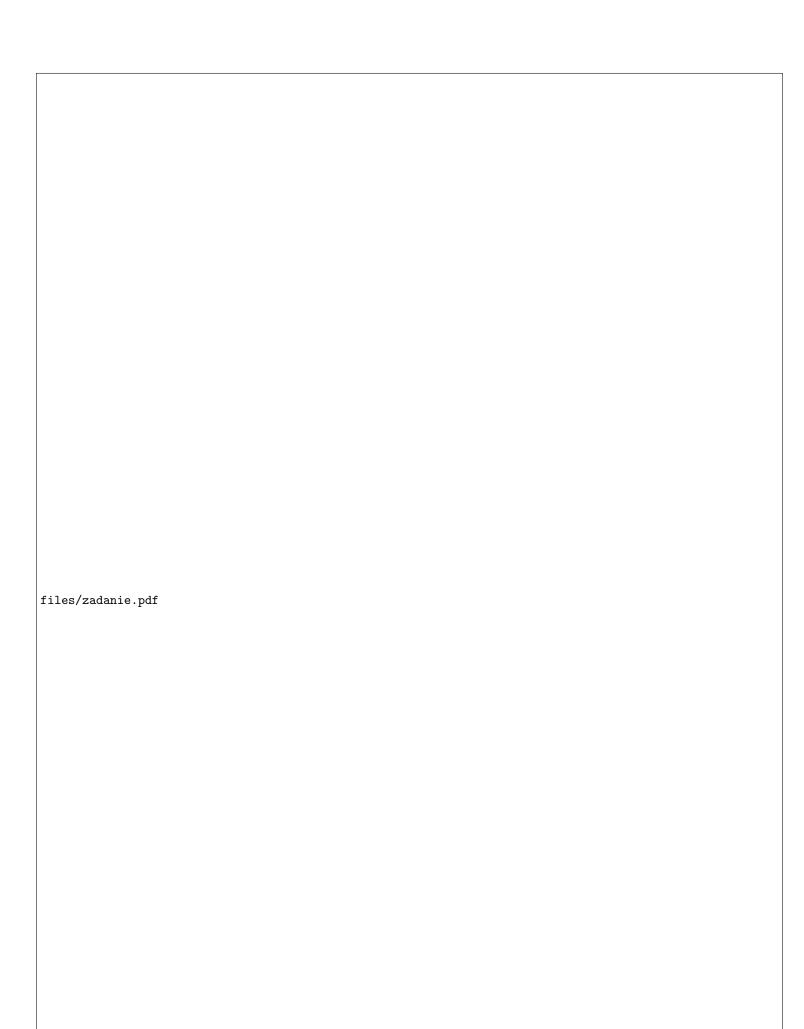
#### Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia

#### DIPLOMOVÁ PRÁCA

Študijný program:Aplikovaná informatikaŠtudijný odbor:11378 Aplikovaná informatikaŠkoliace pracovisko:Katedra aplikovanej informatikyVedúci práce:RNDr. Andrej Lúčny, PhD.

Bratislava 2020

Peter Kulcsár Szabó



### Abstrakt v štátnom jazyku

KULCSÁR SZABÓ, Peter: Experimenty s OCR na báze hlbokého učenia [Diplomová práca], Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Katedra aplikovanej matematiky a štatistiky; školiteľ: RNDr. Andrej Lúčny, PhD., Bratislava, 2021, XX s

Lorem ipsum

Klúčové slová: xx

#### Abstract

KULCSÁR SZABÓ, Peter: Experiments with OCR using Deep Learning [Master Thesis], Comenius University in Bratislava, Faculty of Mathematics, Physics and Informatics, Department of Applied Mathematics and Statistics; Supervisor: RNDr. Andrej Lúčny, PhD., Bratislava, 2021, XX p.

 ${\rm Lorem\ ipsum}$ 

 $\mathbf{Key} \ \mathbf{words} {:} \ \mathbf{xx}$ 

## Obsah

Ú	vod	7
1	Popis problému	8
2	Dáta	9
3	Prostredie	10
4	Modely    4.1 LeNet     4.2 ResNet     4.3 Custom	11 11 11 11
5	$\operatorname{Gro}$	12
6	Výsledky	13
7	Záver	14

## $\acute{\mathbf{U}}\mathbf{vod}$

#### 1 Popis problému

Optické rozpoznávanie znakov (OCR - optical character recognioton) je rozšírená technológia na rozpoznávanie textu na obrázkoch, ako sú naskenované dokumenty a fotografie. Technológia OCR sa používa na konverziu prakticky všetkých druhov obrázkov obsahujúcich písaný text (písaný, písaný rukou alebo vytlačený) do digitálnej formy.

Technológia OCR sa stala populárnou na začiatku 90. rokov, keď sa pokúšali digitalizovať historické noviny. Odvtedy táto technológia prešla niekoľkými vylepšeniami. V súčasnosti poskytujú riešenia takmer dokonalú presnosť.

Pravdepodobne najznámejším prípadom použitia OCR je konverzia tlačených papierových dokumentov na strojovo čitateľné textové dokumenty. Keď naskenovaný papierový dokument prejde spracovaním OCR, text dokumentu sa dá upravovať textovými procesormi ako Microsoft Word alebo Google Docs. Predtým, ako bola dostupná technológia OCR, bola jedinou možnosťou digitalizácie tlačených papierových dokumentov ručné prepisovanie textu. Nielenže to bolo časovo náročné, ale aj nepresnosti a preklepy boli časté.

OCR sa často používa ako "skrytá" technológia, ktorá poháňa mnoho známych systémov a služieb v našom každodennom živote. Medzi menej známe, ale rovnako dôležité prípady použitia technológie OCR patrí automatizácia zadávania údajov, indexovanie dokumentov pre vyhľadávače (google), automatické rozpoznávanie ŠPZ, ako aj pomoc nevidiacim a slabozrakým osobám.

Technológia OCR sa ukázala ako nesmierne užitočná pri digitalizácii historických novín a textov, ktoré sa teraz zmenili na plne prehľadateľné formáty a uľahčili a urýchlili prístup k týmto historickým textom.

#### 2 Dáta

Diplomová práca sa zaoberá s optickým rozpoznávaním znakov, pre ktorú som vytvoril dve skupiny dát. Obe skupiny obsahujú velké písmená od a po z a čísla od 0 po 9. V prvej skupine sú čiernobiele dáta. Na bielom ale zašumenom pozadí sú čierne písmená alebo čísla s rôznymi typmi písmena a niektoré sú hrubým písmom alebo zakriveným. V druhej skupine sú farebné dáta. Z farebných vzorov som generoval pozadie, a následne písal na farebné písmená a čísla.

K písmenám a číslam som potom vytvoril súbor kde sú popísané ich charakteristiky. Nasledovné charakteristiky som popísal: či má znak roh vpravo hore / dole alebo vlavo hore / dole, zaoblený roh, počet dier, zúženie v stredovej líný a \*\*\*\*. Dáta sú dostupné v nasledovnom súbore: Charakteristika

treba doplnit typi fonrov

Ukážka dát

#### 3 Prostredie

Diplomová práca je programovaná v jazyku Python. Pri programovaní sme využili známe knižnice numpy, keras a matplotlib. Pomocou knižnice keras sme programovali hlboké neurónové siete. Knižnica matplotlib bola využitá na vykreslovanie grafov.

Pre diplomovú prácu som vytvoril prostredie v ktorom sa lahko pridáva nový model s novou architektúrou hlbokého učenia. Prostredie pozostáva z troch hlavných komponentov:

- models.py
- data.py
- helpers.py

V models súbore sa nachádzajú modely ktoré sme testovali počas diplomovej práci. Nachádzajú sa tu vlastné architektúry ale aj známe ako napríklad LeNet alebo ResNet.

V data súbore nájdeme funkcie, ktorými načítavame dáta zo súborov a pridávanie rôznych šumov (Gausovský, PRIDAŤ ĎALŠIE)

V helpers súbore nájdeme pomocné funkcie, ale aj funkcie ktoré vykresuljú a ukladajú grafy do results priečinka.

## 4 Modely

#### 4.1 LeNet

Lorem ipsum

#### 4.2 ResNet

Lorem ipsum

#### 4.3 Custom

## 5 Gro

## 6 Výsledky

## 7 Záver